

DATOS IDENTIFICATIVOS

Práctica Penal I

Materia	Práctica Penal I			
Código	P04M110V11115			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría - Pontevedra			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Grande Seara, Pablo			
Profesorado	Grande Seara, Pablo Vázquez Iglesias, María Dolores			
Correo-e	pgrande@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código				
B1	CON-01 Recoñecer na elaboración de documentos procesuais, nos interrogatorios e nas probas periciais, as técnicas dirixidas á investigación e o establecemento dos feitos nos diferentes tipos de procedemento.			
B2	CON-02 Describir detalladamente as distintas técnicas de composición de intereses.			
B7	CON-07 Determinar a instancia administrativa ou xurisdicional e a acción ou actuación procedentes para a defensa dos dereitos dos clientes.			
B8	CON-08 Recoñecer o instrumento xurídico procedente para representar aos interesados ante terceiros, ante as administracións públicas e ante os órganos xurisdicionais.			
C1	HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.			
D1	COMP-01 Coñecer e utilizar de forma axustada o dereito á defensa e a postulación procesual dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdicionais nacionais e internacionais.			
D6	COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.			
D7	COMP-07 Interactuar de forma apropiada cos/as cidadáns/as, institucións e outras persoas profesionais.			

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

- CON-01 Recoñecer na elaboración de documentos procesuais, nos interrogatorios e nas probas periciais, B1 as técnicas dirixidas á investigación e o establecemento dos feitos nos diferentes tipos de procedemento. B2
- CON-02 Describir detalladamente as distintas técnicas de composición de intereses. B7
- CON-07 Determinar a instancia administrativa ou xurisdiccional e a acción ou actuación procedentes para B8 a defensa dos dereitos dos clientes. C1
- CON-08 Recoñecer o instrumento xurídico procedente para representar aos interesados ante terceiros, D1 ante as administracións públicas e ante os órganos xurisdiccionais. D6
- HAB-01 Aplicar correcta e adecuadamente os coñecementos especializados adquiridos no grao no D7 exercicio profesional ante tribunais ou autoridades públicas, así como nas funcións de asesoramento respectando os principios e valores democráticos e os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- COMP-01 Coñecer e utilizar de forma axustada o dereito á defensa e a postulación procesual dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdiccionais nacionais e internacionais.
- COMP-06 Expresarse oralmente e por escrito, de forma adecuada ao contexto e ás necesidades ou características especiais de cada destinatario/a, e extraer das feitos consecuencias xurídicas de forma argumentada, en todos os ámbitos procedementais.
- COMP-07 Interactuar de forma apropiada cos/as cidadáns/as, institucións e outras persoas profesionais.

Contidos

Tema	
BLOQUE I.	DEREITO PENAL SUSTANTIVO
Tema I. TIPOS DE INFRACCIÓN PENAL	Delitos graves, menos graves e leves.
TEMA II. AS CONSECUCIAS XURÍDICAS DO DELITO.	As penas e as medidas de seguridade. A súa aplicación.
Tema III. A CULPABILIDADE.	Causas de exención ou atenuación da culpabilidade.
Tema IV. A RESPONSABILIDADE PENAL DAS PERSOAS XURÍDICAS.	Consideracións previas. Criterios de atribución. As consecuencias xurídicas
BLOQUE II	DEREITO PROCESUAL PENAL
Tema V.- ESTRUCTURA DO PROCESO PENAL E Os seus PRINCIPIOS INFORMADORES.	1.- Principios constitucionais de dereito penal e proceso penal. Especial referencia á presunción de inocencia e principio acusatorio. 2.- Estructura do proceso penal. Fases do proceso e as súas características. 3.- Tipos de procedementos penais: ordinarios e especiais. O seu determinación.
Tema VI.- OS SUXEITOS E O OBXECTO DO PROCESO PENAL	1.- O órgano xurisdiccional. A competencia no proceso penal. 1.1.- Criterios de determinación da competencia (obxectiva, funcional e territorial). A conexión. 1.2.- Tratamento procesal da competencia. 2.- As partes no proceso penal. 2.1.- As partes acusadoras no proceso penal. 2.2.- As partes acusadas no proceso penal. Especial estudo da responsabilidade penal das persoas xurídicas. Especial estudo da responsabilidade de persoas xurídicas e físicas no ámbito médico-sanitario. 2.3.- O actor civil. 2.4.- O responsable civil. 2.5.- A intervención do avogado no proceso penal. O avogado como representante. 2.6.- Actos de comunicación. 3.- O obxecto do proceso penal. Pretensión penal e pretensión civil.
Tema VII.- A INCOACIÓN DO PROCESO PENAL.	Formas de incoación do proceso penal. 1.- Denuncia. 2.- Querella. 3.- Atestado policial. 4.- Incoación de oficio.
Tema VIII.- FASE DE INSTRUCCIÓN.	1.- A instrución preliminar da Policía Xudicial e do Ministerio Fiscal. Intervención do avogado. 2.- A instrución xudicial. Sumario. Dilixencias previas. Dilixencias urxentes. 3.- As dilixencias de investigación. 3.1.- Recoñecemento e identificación do imputado. a) Recoñecemento en roda, fotográfico, dactiloscópico e por marcadores de ADN. b) Determinación das circunstancias persoais do imputado. 3.2.- Dilixencias sobre o corpo do delito. Autopsia. Recolleita e conservación de instrumentos e efectos do delito. 3.3.- Inspección ocular. 3.4.- Inspeccións corporais. 3.5.- Declaración do imputado. 3.6.- Declaracións testificales. 3.7.- O careo. 3.8.- A pericia na instrución. 3.9.- Confidentes policiais. 3.10.- Análise alcoholimétricos. 3.11.- Videovigilancia. 4.- Dilixencias de investigación reservadas ao xuíz instructor. 4.1.- Intervención das comunicacións persoais. 4.2.- Entrada e rexistro en lugar pechado. 4.3.- Intervencións corporais. 4.4.- Axentes encubertos. 4.5.- Circulación e entrega vixiada de drogas.

Tema IX.- AS MEDIDAS CAUTELARES.

- 1.- Medidas cautelares persoais.
 - 1.1.- A detención.
 - a) Dereitos do detido.
 - b) Asistencia ao detido.
 - b.1. Asistencia nas dependencias dos corpos de seguridade. Art. 520.6 a) e b).
 - b.2 Asistencia en dependencias xudiciais.
 - b.3 Comparecencia do Art. 523.
 - c) Habeas corpus.
 - 1.2.- A prisión provisional.
 - 1.3.- A liberdade provisional.
 - 1.4.- Outras medidas cautelares persoais.
 - 2.- Medidas cautelares reais.
 - 2.1.- Medidas cautelares tendentes á conservación dos efectos e instrumentos do delito.
 - 2.2.- Medidas cautelares tendentes ao aseguramento das responsabilidades pecuniarias. A Fianza e os embargos
 - 3.- Medidas de protección á vítima. Especial referencia á orde de protección.

Tema X.- A PROBA NO PROCESO PENAL.

- 1.- A proba no xuízo oral e os seus principios informadores.
- 2.- A proba anticipada e preconstituída.
- 3.- Medios de proba no proceso penal. Especial referencia á proba indiciaria.
- 4.- Proba prohibida e proba ilícita.
- 5.- Valoración da proba. Presunción de inocencia e principio in dubio pro reo.

Tema XI.- A SENTENZA E OS SEUS EFECTOS NO PROCESO PENAL.

- 1.- A sentenza: Cosa xulgada. Firmeza.
- 2.- Sentenza condenatoria.
- 3.- Sentenza absolutoria e os seus efectos.
- 4.- Indulto.
- 5.- Responsabilidade civil.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	45	102	147
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Estudo de casos	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Estudo de casos en clase e debate de conclusións. Exposición e debate de actividades propostas. Discusión de casos, ou elaboración de informes ou dictames. Estudo e preparación de actividades prácticas. Poden constituír un complemento das explicacións teóricas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Resolución de dúbidas do estudantado en relación cos contidos da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Seminario	Valorarase a asistencia regular dos alumnos aos seminarios e a súa participación nos debates que se entablen na clase	20	B1 B2 B7 B8	C1	D1 D6 D7
Exame de preguntas obxectivas	Probas tipo test	40	B2 B7 B8		D1

Estudo de casos	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade suscitada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da asignatura.	40	B1 B2 B7 B8	C1	D1 D6
-----------------	---	----	----------------------	----	----------

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para ter dereito a ser avaliado polo sistema de avaliación continua, o alumno deberá asistir, polo menos, a un 75% das clases presenciais.

- Primeira oportunidade de exame:

1. - Os alumnos que se sometan a avaliación continua serán avaliados conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: resultado da avaliación continua (20%), proba tipo test (40%), proba práctica relativa ao estudo de casos (40%).

2. - Para os alumnos que non se sometan a avaliación continua, ou que queden excluídos do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica.

- Segunda oportunidade de exame:

1. - No exame da convocatoria extraordinaria de xullo (segunda oportunidade) o alumnado que se sometera ao sistema de avaliación continua poderá conservar a nota obtida nas partes da avaliación que tivesen superadas.

2. - Para o alumnado que non se someta a avaliación continua, ou que quede excluído do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada na súa totalidade polo resultado obtido nun exame final, que consistirá nunha proba teórico-práctica.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario aprobado pola Comisión Académica.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AA.VV., **Practicum proceso penal 2022**, Aranzadi, 2022

MORENO CATENA, V./CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho procesal penal**, Tirant lo Blanch, 2024

GÓMEZ COLOMER, J. L. y BARONA VILAR, S. (Coords.), **Proceso Penal. Derecho Jurisdiccional III.**, Tirant lo Blanch, 2024

GIMENO SENDRA, V. y otros, **Derecho procesal penal**, Tirant lo Blanch, 2021

ASENCIO MELLADO, J. M., **Derecho procesal penal**, Tirant lo Blanch, 2021

ALONSO-CUEVILLAS Y SAYROL, J. (Dir.), **El nuevo proceso penal tras las reformas de 2015**, Atelier, 2016

LUZÓN PEÑA, D. M., **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 3ª., Tirant lo Blanch, 2016

MUÑOZ CONDE, F./GARCÍA ARÁN, M., **Derecho Penal, Parte General**, 10ª., Tirant lo Blanch, 2019

MIR PUIG, S., **Derecho Penal. Parte General**, 10ª., Reppertor, 2015

QUINTERO OLIVARES, G. (Dir.), **Comentarios al Código Penal Español, Vol. I y II**, Aranzadi, 2016

MARCA MATUTE, J., **Delitos leves. Problemas sustantivos y procesales**, Tirant lo Blanch, 2020

J. BASSO, G., **Determinación judicial de la pena y proporcionalidad con el hecho**, Marcial Pons, 2019

ROCA DE AGAPITO, L., **Un sistema de sanciones penales para el siglo XXI**, Tirant lo Blanch, 2019

VIZUETA FERNANDEZ, J., **Régimen penológico del concurso real de delitos**, Reus, 2020

MUERZA ESPARZA, J., **Los procesos penales**, EUNSA, 2020

CARDENAL MOTRAVETA, S., **Ejecución y prescripción de la pena de multa**, Tirant lo Blanch, 2020

DÍEZ RIPOLLÉS, J.L., **Derecho penal español. Parte general**, Tirant lo Blanch, 2020

ORTS BERENGUER, E., **Introducción al Derecho Penal. Parte General**, Tirant lo Blanch, 2020

CUGAT MAURI, M.; BAUCELLS LLADÓS, J., y AGUILAR ROMO, M., **Manual de Litigación Penal. Materiales para la prueba de acceso a la profesión de abogado**, 2ª., Tirant lo Blanch, 2022

Bibliografía Complementaria

ROCA DE AGAPITO, L. (Dir.), **Las Consecuencias Jurídicas del Delito**, Tirant lo Blanch, 2017

MORENO CATENA, V. (y otros), **El proceso penal. Doctrina, jurisprudencia y formularios (5 vols.)**, Tirant lo Blanch, 2000

CONDE-PUMPIDO FERREIRO, C., **Comentarios a la Ley de Enjuiciamiento Criminal y otras leyes del proceso penal (6 vols.)**, Tirant lo Blanch, 2004

CHOZAS ALONSO, J. M., **Los sujetos protagonistas del proceso penal**, Dykinson, 2015

GIMENO BEVIÁ, J., **El proceso penal de las personas jurídicas**, Aranzadi, 2014

LUZON CUESTA, J. M^a, **Compendio de Derecho Penal. Parte General. (Adaptado al programa de la oposición a ingreso en las carreras judicial y fiscal (BOE 9/7/2018), 25^a, 2019**

DEMETRIO CRESPO, E., **Prevención general e individualización judicial de la pena**, 2016

PEREZ DEL VALLE, F., **Juicio sobre delitos leves. Guía para abogados en el Tribunal**, 2015

RIOS, J./PASCUAL, E./ETXEBARRIA, X., **Manual sobre las consecuencias jurídicas del delito. Su determinación y aplicación**, 2016

RUBIO LARA, P., **Teoría de la pena y consecuencias jurídicas del delito**, Tirant lo Blanch, 2017

SERRANO GONZALEZ DE MURILLO, J. L., **El concurso de normas y el concurso de delitos en el Libro II del Código Penal**, Marcial Pons, 2017

FEIJOO SANCHEZ, B./BAJO FERNANDEZ, M./GOMEZ-JARA DIEZ, C., **Tratado de responsabilidad penal de las personas jurídicas. Adaptadas a la Ley 37/2011 de, 10 de octubre, de medidas de agilización procesal**, 2016

GOMEZ-JARA DIEZ, C., **El Tribunal Supremo ante las responsabilidad penal de las personas jurídicas**, 2017

GOENA VIVES, B., **Responsabilidad penal y atenuantes en la persona jurídica**, Marcial Pons, 2017

VVAA, **La determinación y el cálculo de la pena en el Código Penal**, 2^a, La Ley, 2019

CAÑIZARES NAVARRO, J. B., **Las penas infamantes en la codificación penal francesa**, Dykinson, 2020

ICUZA SÁNCHEZ, I., **La prisión permanente revisable. Un análisis a la luz de la jurisprudencia del TEDH y del modelo inglés**, Tirant lo Blanch, 2020

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Práctica Penal II/P04M110V11212

Outros comentarios

É imprescindible asistir a clase cos textos legais vixentes (Código Penal e Lei de Enxuizamento Criminal).
